

Vårändringsbudget för 2017

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att bereda utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2016/17:99 Vårändringsbudget för 2017 med följdmotioner i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utbildningsutskottet begränsar sitt yttrande till punkterna 9–11 och 21–22 i regeringens förslag till riksdagsbeslut i propositionen samt till motion 2016/17:3725 (SD) yrkandena 1 och 2.

Utbildningsutskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka propositionen i de berörda delarna och avstyrka motionen i motsvarande del.

I yttrandet finns en avvikande mening (SD).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2017

Inledning

I vårändringsbudgeten för 2017 (prop. 2016/17:99) finns tre förslag om användningen av anslag och begärda beställningsbemyndiganden inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (punkterna 9–11) och som därmed berör utbildningsutskottets beredningsområde. Vidare finns ett förslag om godkännande av ändrade ramar och anvisningar om ändrade anslag för utgiftsområde 16 (punkt 21 [i denna del]) som också berör utskottets beredningsområde. Förslaget innebär en utökning av ramen för utgiftsområde 16 med 676 450 000 kronor. Det finns även ett bemyndigande om att ingå ekonomiska åtaganden inom utgiftsområde 16 (punkt 22).

Det finns inga förslag i vårändringsbudgeten för 2017 som avser utgiftsområde 15 Studiestöd.

Propositionen

Förslag till riksdagsbeslut i proposition 2016/17:99 Vårändringsbudget för 2017 som berör utskottets beredningsområde

Regeringen förlår att riksdagen

9. godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning,

10. bemyndigar regeringen att under 2017 besluta om medlemskap i Cancer Core Europe och att under 2017–2021 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om medlemsavgift på högst 600 000 kronor per år,

11. bemyndigar regeringen att under 2017 besluta om förvärv av aktier i Infrafrontier GmbH till ett belopp om högst 20 000 kronor och att under 2017–2019 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om kapitaltillskott till bolaget på högst 500 000 kronor per år,

21. (i denna del) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden samt anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1,

22. (i denna del) bemyndigar regeringen att under 2017 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrad ram för utgiftsområde 16 samt ändrade anslag 2017*Tusental kronor*

Ramanslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/Ny anslagsnivå
Utbildning och universitetsforskning	72 381 263	676 450	73 057 713
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 868 670	642 500	3 511 170
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	177 325	17 500	194 825
1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 171 588	-10 000	2 161 588
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 844 916	-44 550	5 800 366
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	280 061	71 000	351 061

Källa: Prop. 2016/17:99 s. 14.

Tabell 1.2 Specifikation av ändrade beställningsbemyndiganden 2017 för utgiftsområde 16*Tusental kronor*

Anslagsnummer	Beslutat beställningsbemyndigande	Förändring av beställningsbemyndigande	Nytt beställningsbemyndigande	Tidsperiod
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 700 000	100 000	1 800 000	2018–2022

Källa: Prop. 2016/17:99 s. 15.

Motionen

I partimotion 2016/17:3725 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 begärs att riksdagen godkänner ändrade ramar för bl.a. utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och anvisar ändrade anslag. Förslaget innebär för utgiftsområde 16 att den ökning av anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* som regeringen föreslår inte ska genomföras. Vidare motsätter sig motionärerna den föreslagna minskningen av anslagen 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* och 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*. Motionärerna anför bl.a. att yrkeshögskolorna tjänar ett viktigt syfte när det gäller att förse arbetsmarknaden med viktigt arbetskraft. Vidare framhåller motionärerna vikten av relevant forskning samt hänvisar till sina egna förslag för utsatta områden.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag om ändrad ram och ändrade anslag inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning omfattar fem anslag och innebär en ökad ram för utgiftsområdet med drygt 676 miljoner kronor. Utskottet vill med anledning av dessa anslagsförändringar framhålla följande.

Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* föreslås öka med 642,5 miljoner kronor. Utskottet välkomnar de investeringar regeringen har inlett för att stötta skolor med stora utmaningar i syfte att höja resultaten och förstärka likvärdigheten mellan skolor. Regeringen anser dock att ytterligare insatser krävs för att stödja huvudmännen i arbetet med att öka andelen elever i utsatta skolor att uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Regeringen framför att anslaget även bör få användas för utgifter för insatser som syftar till att minska skolsegregation. Vidare anför regeringen att det sedan 2014 inom anslaget finns medel avsatta för kompetensutvecklingsinsatser inom läs- och skrivutveckling och fortbildning inom specialpedagogik. För 2017 har för dessa ändamål 148 respektive 170 miljoner kronor avsatts. Då dessa båda insatser till stor del riktar sig mot samma målgrupp avser regeringen att göra det möjligt att använda dessa medel mer flexibelt mellan satsningarna i syfte att bättre tillgodose behovet av fortbildning. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att anslaget 1:5 behöver ökas och att anslagets ändamål bör ändras i enlighet med det som anförts ovan.

I likhet med regeringen anser utskottet att anslaget 1:8 *Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.* bör tillföras 17,5 miljoner kronor. Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag för riksrekryterande gymnasiala utbildningar, riksinternatskolor och ersättning till skolhuvudmän för kostnader för nordiska elever, och enligt Skolverkets prognoser kommer antalet elever i dessa utbildningsformer att öka under 2017. Regeringen har föreslagit att ökningen ska finansieras bl.a. genom en minskning av anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* med 10 miljoner kronor, en minskning som inte nämnvärt bedöms påverka de verksamheter som finansieras från anslaget.

Från anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* används för avgifter till internationella organisationer och avser långsiktiga åtaganden. Till följd av en förändrad valutakurs bedöms dessa åtaganden blir högre än beräknat. Utskottet anser därför i likhet med regeringen att anslaget bör tillföras ytterligare medel för att man ska klara de ökade utgifterna. Regeringen framhåller i sina skäl för förslaget att finansieringen av ökningen av anslaget 3:2 delvis ska ske genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ska minskas med 44,6 miljoner kronor. Utskottet instämmer i regeringens bedömning.

Med hänvisning till detta och eftersom utskottet även i övrigt ställer sig bakom regeringens förslag, anser utbildningsutskottet att finansutskottet bör tillstyrka propositionen Vårändringsbudget för 2017 (prop. 2016/17:99) i berörda delar och avstyrka motionen i motsvarande del.

Stockholm den 18 maj 2017

På utbildningsutskottets vägnar

Lena Hallengren

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lena Hallengren (S), Christer Nylander (L), Camilla Waltersson Grönvall (M), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Stefan Jakobsson (SD), Michael Svensson (M), Håkan Bergman (S), Elisabet Knutsson (MP), Gunilla Svantorp (S), Robert Stenkvist (SD), Daniel Riazat (V), Roza Güclü Hedin (S), Maria Stockhaus (M), Ida Drougge (M), Fredrik Christensson (C) och Magnus Oscarsson (KD).

Avvikande mening

Vårändringsbudget för 2017 (SD)

Stefan Jakobsson (SD) och Robert Stenkvist (SD) anför:

Regeringen lämnar i vårändringsbudgeten för 2017 ett antal förslag inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning som vi sverigedemokrater motsätter oss. När det gäller regeringens höjning av anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* anser vi att anslaget är ospecificerat och att det inte är tydligt vad exakt medlen ska gå till. Att öka anslaget med den osäkra finansiering som regeringen hänvisar till är inte att föra politiken framåt. Vi har egna förslag för utsatta områden och hänvisar i stället till dessa.

Vidare vänder vi oss emot förslaget om en neddragning av anslaget till yrkeshögskoleutbildningen. Yrkeshögskolor tjänar ett mycket viktigt syfte för att ge de ungdomar som inte är teoretiskt lagda en bra start i yrkeslivet samt att förse arbetsmarknaden med viktig arbetskraft.

Slutligen motsätter vi oss regeringens kraftiga nedskärningar av medel till forskningen. Att minska anslaget till Vetenskapsrådet i en tid när relevant forskning är viktigare än någonsin och där regeringen själv enligt den nyligen framlagda forskningspropositionen framhållit att Sverige ska bli en världsledande forskningsnation ter sig som destruktivt och märkligt.

Mot bakgrund av det anförda anser vi att riksdagen bör anvisa anslagen inom utgiftsområde 16 enligt tabellen nedan.

Sverigedemokraternas förslag till ändrad ram och anslag för 2017 uttryckt som avvikelse från regeringens förslag gällande utgiftsområde 16

Tusental kronor

Ramanslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Regeringens ramanslag	Ny ram/Ny anslagsnivå	SD:s avvikelse från regeringen
Utbildning och universitetsforskning	72 381 263	676 450	73 057 713	72 469 763
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 868 670	642 500	3 511 170	-642 500
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	177 325	17 500	194 825	
1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 171 588	-10 000	2 161 588	10 000
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 844 916	-44 550	5 800 366	44 550
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	280 061	71 000	351 061	

Källa: Mot. 2016/17:3725.